

SEAN SMYDER

ШОНСНАЙДЕР

ATA център / Институт за съвременно изкуство – София, пл. Йоан Павел II, №2, София
 ATA Center / Institute of Contemporary Art – Sofia, 2, John Paul II Sq., Sofia

работно време: вторник – събота от 14.00 до 19.00 часа и по уговорка / Open: Tuesday – Saturday 2 – 7 p.m. and by appointment
 т. 865 74 28, факс 944 00 12 / tel. + 359 2 944 00 12, fax + 359 2 944 00 12, e-mail: ata_ica@yahoo.com

3 декември 2004 – 5 януари 2005
 December 3, 2004 – January 5, 2005

Визуалният семинар е многостранен проект, целящ да проследи и разбере промените в градското пространство, визуалния му език и както и възпитаване на погледа спрямо политическата и естетическата проблематика – моментно отразение на състоянието на обществото. Изследваме средата в София чрез контекстуален прочит и естетика на взаимодействието, като не забравяме възможните заблуди и погрешни политически интерпретации, клишетата и манията настоящо да се поставя в контекста на миналото. Неразделна част от проекта е откритото дискутиране на проблеми в серия публични дебати, посветени на различни страни от наличния визуален колаж.

Поканихме американския художник Шон Снайдер да вземе участие в този визуален „дебат“ и да даде възможност да видим обкръжаващата ни реалност през „концептуалния монтаж“ на работите му. Поискахме, като предговор към изложбата да ни отговорят на няколко въпроса.

Визуален семинар: Какъв трябва да е най-точният термин, който характеризира работата ти – архив, инвентарен опис и/или нова описателна практика?

Шон Снайдер: Инвентарен опис, който може да състави архив, понякога способен да стимулира нова описателна практика.

Визуален семинар: Когато започваш работа над нов проект, откъде започваш в посока на крайния резултат, който би искал да архивираш? Коя бе началната ти точка към твоя проект за *Визуалния семинар*?

Шон Снайдер: За мен началната точка, темата на проекта, обикновено е предопределена и формата се развива от нещо като хипотеза около съчетани за интересни обстоятелства. В случая с *Визуалния семинар* погрешно реших, че съм поканен да направя специална работа върху София, каквато не бях сигурен, че ще успея да изпълня. Предоставките на *Визуалния семинар* по-скоро навеждат към мисълта за участие в течаща дискусия за потребителската стойност на визуалната и архитектурна среда на пост-социалистическа София. Бих могъл да кажа, например, че София притежава висока степен на наситеност с магазини за мобилни телефони или бельо, или че новият комплекс на посолството на САЩ прилича на американска гимназиална сграда, но това са известни ми неща. В същото време, поканата към външно лице да вземе отношение по степенята на визуалното замърсяване на града има смисъл.

Визуален семинар: Част от работата ти за *Визуалния семинар* представлява съставка на карти и изгледи от София, като се съсредоточаваш върху липсите там. Каква е същността на отсъстващата информация? Възможно ли бе да я наваксам чрез контакти с хора? Какво виждаме в окончателния вариант на проекта в изложбата?

Шон Снайдер: Ако сравняваш картите от социалистическо време, с някои от безплатно раздаваните търговски такива, ще открият несъответствия. Не мога да преценя кои от тях са по-точни, освен може би да открия някои новопоявили се неща. Идеята на проекта ми е да се установи една отворена рамка за построяване на алтернативна карта на София, подхранвана от дискусиите и анализите на *Визуалния семинар*. Базирана върху графичния вид на безплатните туристически карти, в нея могат да се включат елементи от прехода във вид на припокриващи се идеологически противоречия, наративи, визуални и ментални представи. Това дори може да придобие практическа функция чрез един отворен, но избран въз основа на консенсус архив от образи и словесни описания.

Когато е в ролята на посетител човек винаги е приятно изненадан от множеството клюки, спомени и анекдоти. Не съм сигурен, доколко е очевидно това, но го издава честотата, с която ви се говори за мисленето и митологията около политически и бизнес фигури. Съществува обществено знание кой е построил това и кой притежава онова. Определено съществува една алтернативна реалност, конструирана от този вид обяснения, която придава друг смисъл на града. Надявам се такъв вид неща да се появят в проекта.

Визуален семинар: Мислиш ли, че темата за запазване на градския пейзаж е основна по отношение на София? Или градската култура може да притежава различни връзки с времето и историята? Възможно ли е в настоящето да се постави в контекста на миналото без да се губи представа за бъдещето?

Шон Снайдер: Не обичам темата за опазването в смисъла на историзма – тя е скучна, макар, разбира се, различните пластове история да са важни за съхраняване на градската идентичност. Присно бодисаните и ремонтирани сгради в центъра са не само едно символично заявление, но са и инвестиция в развитието и туризма. В ролята на посетител се сблъскват с шизофренични представления на града, съобщаващи, от една страна, че София притежава това, което и други градове притежават, а от друга – че има специфични исторически паметници, църкви и т. н., примесени на места със социалистически паметници. Има един вид суб-София, предлагана на западна турист и по-специално на бизнесмените – първокласни хотели, скъпи ресторанти, нощи клубове и други услуги. С включването на новобораташите, въпросът става от типа кокошката или яйцето: за кого са били предназначени тези места по начало? Може би отговорът е залегнал някъде в казината.

Визуален семинар: Като нео-капиталистически град София е смес от множество стилове – каква е ролята на архитектурата в този случай според теб? Отчитайки софийската липса на самоувереност, че притежава европейски урбанистични качества, има ли градът от твоя гледна точка разпознаваема визуална идентичност, която отива отвъд тезите за „преход“ или „пост“ при описанието й? Кои са специфично интересните за теб точки в София?

Шон Снайдер: Може би не точно архитектурата, а по-скоро повърхностите на сградите изиграват главна роля. Визуално София е в една дървинова ситуация на „естествен подбор“, но външният аспект може да ни подведе. Нещо, което прилича на част от корпоративна маркетингова кампания (да речем, на Nokia), се оказва инициатива на дребен бизнес за присламчване към глобалната норма. От друга страна, начинът по който Националният дворец на културата се дава под наем за търговски изложби, приеми и конференции, превръща социалистическата черупка на сградата в капиталистическа демонстрационна зала също притежаваща обществени функции. Но тази теза за „пост“ не е толкова ясна. Ако вземем за пример хотелите от скъпите западни вериги, построени по времето на социализма, ще видим, че вече се е провеждала адаптация. Кои западни компании вече са били интегрирани в местния пазар? Убеден съм, че същите марки неща, налични някога срещу твърда валута по хотелите, днес са се настанили по магазините. Отговорът какво ми се стори интересно в София може и да не е толкова приятен, но аз харесвам идиотската архитектура на „полуготовия“ небостъргач, непокламативни скулптурни паметници, както и някои импровизационни аспекти като избуляте хралстали. За мен, характерът на един град се дефинира също така и от парадоксалните и непредставителни неща.

Visual Seminar is a multifaceted project that aims to follow and to understand the changes in urban space, its visual language and – the schooling of sight approached as political and esthetical issues – as reflecting the state of society at this moment in time. We research the environment of Sofia with the help of contextual reading and relational aesthetics, but we are aware of possible misunderstandings and political misinterpretations, clichés as well as the obsession with placing the present in the context of the past. Inseparable part of the project is training the ability to openly discuss problems through series of public debates dedicated to different sides of the existing visual collage.

We invited the American born artist Sean Snyder to take part in this visual “debate” and to enable us to see the surrounding reality through the “conceptual montage” of his artworks. We asked him to answer a few questions as an introduction to his exhibition.

Visual Seminar: What would be the closest term to characterize your work: an archive, an inventory, and/or a new descriptive practice?

Sean Snyder: An inventory that would constitute an archive that occasionally has the potential to develop a new descriptive practice.

Visual Seminar: When starting work on a new project how do you define your “entry point” concerning the end result you want to archive? What was your starting point for the *Visual Seminar* project?

Sean Snyder: For me, the starting point the subject matter for a project is usually pre-determined and the form develops from a sort of hypothesis based around a circumstance I find of interest. In the case of the *Visual Seminar* I mistakenly thought I was in a sense being contracted to produce a site-specific artwork about Sofia, which I may or may not be able to do. The premise of the *Visual Seminar* seems to be more about participating in an ongoing discussion about the use value of an analysis of the visual and built environment of post-socialist Sofia. For example, I could tell you that Sofia has a high frequency of mobile phone and underwear stores, or that the new US Embassy complex looks like an American high school but these are things that you already know. At the same time I suppose there is potentially some validity to have an outsider attempt to make some sense of the visual pollution of Sofia.

Visual Seminar: Part of your project for the *Visual Seminar* contrasts various maps and images of Sofia while concentrating on the information missing from them. What was the substance of this information? Was it possible to compensate it with human contact? What will we see in the final display of the project?

Sean Snyder: If you compare the maps from socialist times to some of the freely distributed commercial ones there are discrepancies. I can't distinguish which ones are more accurate, except maybe identify some new development. The idea with the project is to establish an open-ended framework based on the graphic form of a tourist map where aspects of the *Visual Seminar* discussions and analyses can feed into the construction of an alternative map of Sofia. This might include aspects of transition though ideological overlaps, narratives, visual and mental representations. Through an open ended, but consensually selected archive of imagery and textual descriptions that might even have a practical function.

As a visitor you are always pleasantly confronted with a lot of information and anecdotes. One thing, I'm not sure how apparent this would be, but for example that frequency of a certain psychology and mythology of certain political or business figures always comes up. There's a public knowledge who built this or who owns that. There's certainly alternate reality that is constructed through these kinds of explanations that give another sense to the city. I hope these sorts of things can enter into the project.

Visual Seminar: In relation to Sofia do you think that the notion of conservation concerning the cityscape is essential? Or should

urban culture have a different relation to time and history? Is it possible to put the present in the context of the past without losing sight of the future?

Sean Snyder: I don't like the notion of preservation in the sense of historicism, this is boring, but of course the various layers of history are important to retain a sense of urban identity. The freshly painted buildings and renovations in the inner-city are not only a symbolic announcement, but are capital for development and tourism. As a visitor you are confronted with schizophrenic representations that announce on one hand that Sofia has what other cities have, and on the other that specific historical monuments, churches, etc., with the socialist monuments occasionally thrown in. Then there's a sort of sub-Sofia offered western tourists, particularly businessmen, with first-class hotels, expensive restaurants, nightclubs, and other services. With the nouveaux riches mixed in it becomes a chicken or egg question; who these places were originally marketed at? Maybe the answer lies somewhere inside the casinos.

Visual Seminar: As a neo-capitalist city Sofia is a mixture of different styles, what's the role of architecture in your view? Considering Sofia's own lack of self-confidence that it conforms to the European urban condition, from your observations, does the city have a recognizable visual identity that can go beyond the transitional and “post” notions of describing it? What points of particular interest do you find in Sofia?

Sean Snyder: It's maybe not the architecture, but rather the surfaces of the buildings that play a role. Visually, Sofia is an obviously Darwinian situation, but the representational aspects can be deceptive too. What might seem to be part of a corporate marketing campaign (say like Nokia) might be the initiative of a small business to project a global norm. On the other hand, the way the space of the Palace of Culture is rented out for commercial trade shows, receptions, and conferences turns the socialist shell of the building into a sort of capitalist showroom that also has a civic function. And this notion of “post” is not so clear. If you take for example the expensive western chain hotels that were built under socialism there was already adaptation taking place. Which western companies were already integrating into the local market? Probably the same brands that were available for hard currency in the hotels are the same brands that are in the stores today. My answer as to what I find of interest with Sofia may not be pleasant, but I like the stupid prefab skyscraper architecture, the immovable sculptural monuments, and improvisational aspects like the untrimmed hedges. For me it's also the paradoxical and unsightly things that define the character of a city.

Този проект се осъществява в рамките на relations, relations is a project, иницииран от kultursthing des bundes (Федерална културна фондация, Германия)

this project takes place in the framework of relations relations is a project initiated by kultursthing des bundes (Federal Cultural Foundation, Germany)

www.projekt-relations.de

